

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 228: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Finansiering).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).
(Fremsat 19/4 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag, som alene omfatter finansieringsændringer, skal der ikke bruges mange ord på. Vi finder, det er hensigtsmæssigt, at der tilvejebringes mere ensartede vilkår mellem EGU og den fri ungdomsuddannelse. Det betyder nemlig samtidig, at der sker en klarere opdeling af finansieringen af skoleundervisningen; det vil sige, at staten og amterne afholder udgifterne til skoleundervisningen for *deres* uddannelsesområder, og at kommunerne afholder udgifterne til de *kommunale* skoleelementer. I Socialdemokratiet er vi positive over for, at kommunerne kan yde supplerende tilskud til bl.a. oprettelse af særligt tilrettelagte hold med færre elever.

Vi håber, at disse ændringer kan bidrage til at øge søgningen til EGU og dermed bidrage til, at alle unge får en uddannelse som grundlag for deres senere deltagelse i voksenlivet. Vi må jo konstatere, at erhvervsgrunduddannelserne har fået en meget langsom start, idet kun ca. 800 EGU-forløb er kommet i gang i 1994, og vi håber, at denne ændring af finansieringen kan bidrage til, at det kommer nærmere det forudsatte aktivitetsniveau på ca. 3.000 elever årlig.

På det grundlag kan vi anbefale lovforslaget.

Anders Mølgaard (V):

Som bekendt vedtog vi jo her i Folketinget i sommeren 1993 den nye lov om erhvervsgrunduddannelse, som allerede i 1992 blev fremsat af den tidligere undervisningsminister, Bertel Haarder. Med en vis jysk underdrivelse vil jeg postulere, at dette initiativ egentlig hører til gruppen af de bedre på uddannelsesområdet her i 1990'erne.

Med dette udspil imødekom vi nemlig et uhyre presserende og relevant behov hos den gruppe unge, som har hænderne skruet rigtigt på, men som enten har svært ved at honorere de konstant stigende teoretiske krav i vores

erhvervsuddannelser, eller som simpelt hen ikke orker at starte et mere teoretisk orienteret erhvervsuddannelsesforløb lige umiddelbart efter folkeskolen. For denne gruppe unge er EGU et relevant og godt tilbud med tyngden på praktiske forløb suppleret med teori i nævnte rækkefølge. Som bekendt er EGU-forløbet 2-3-årigt.

Under forhandlingerne om og forberedelsen af EGU havde vi en berettiget forventning om, at EGU-målgruppen var ca. 3.000 unge, og set i forhold til, at ungdomsårgangene som bekendt er i størrelsesordenen 63.000-64.000 unge, svarer det altså til 4-5 pct. af en ungdomsårgang. Men desværre har det mange steder i landet knebet gevaldigt med at introducere EGU. Så vidt jeg ved – og det ligger altså på linje med, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde – var der i 1994 800, der startede på et EGU-forløb.

Men vi må konstatere, at der i de forskellige lokalområder rundt omkring i landet har været utrolig store udsving både med hensyn til engagement og med hensyn til vilje til at introducere EGU – eller mangel på samme. Det har været beskæmmende at se, at EGU-introduktionen har mødt megen modvilje og direkte modstand i mange dele af landet. Jeg synes faktisk, det er pinligt.

Det er ikke pinligt for Folketinget, men det er pinligt for de lokale områder, der ikke har gjort noget ved det, når man tænker på, hvad det er for en målgruppe, EGU henvender sig til. Det er jo ikke de højtråbende – som måske er de mest velformulerede, og som i det hele taget formår at markere sig i debatten – det er måske ofte det tavse flertal. Derfor synes jeg egentlig, det er pinligt, at det mange steder er forblevet ved festtalerne. Men som sagt er det meget forskelligt. Der er nogle kommuner, der virkelig har ydet en stor indsats.

Jeg mener personlig, at vi fra Folketingets side – i hvert fald de partier, der støttede lovforslaget om EGU, vurderede rigtigt med hensyn til, at behovet ligger i det lag; 2.000-3.000. Så det er ikke EGU, der er noget i vejen med; det er simpelt hen pinligt benspænd mange steder i fædrelandet.

Derfor hilser vi det selvfølgelig med sympati i Venstre, at ministeren nu har fremsat dette lovforslag, som burde styrke det økonomiske incitament, i hvert fald lokalt, til at tage det op, som man åbenbart har forsømt mange steder. Så må man ellers klare det økonomiske, selvfølgelig i

forbindelse med DUT-forhandlingerne. Men det forstår jeg af bemærkningerne at man også har tænkt sig.

En varm støtte fra Venstre i denne sag.

Frank Dahlgaard (KF):

Vi havde første behandling af lovforslaget om brobygning i sidste uge, og da påpegede jeg på Det Konservative Folkepartis vegne, at man kunne skubbe lidt til kommunerne eller gøre mere for i højere grad at få dem til at oprette eller udbygge disse erhvervsgrunduddannelser. Derfor er jeg selvfølgelig glad, og derfor er Det Konservative Folkeparti positivt indstillet over for, at man med dette forslag vil fremskynde den tilsigtede udbygning.

Det er jo sådan i øjeblikket, at det kun er omkring halvdelen af landets kommuner, der har etableret denne erhvervsgrunduddannelse. Og når man nu – hvilket forslaget indebærer – vil lette primærkommunernes andel af den samlede finansiering ved, at de kun skal betale for de uddannelser, som primært er kommunale, mens de uddannelser, der ligger i det amtskommunale regi, nemlig sundheds- og socialuddannelserne, og i det statslige regi, dvs. arbejdsmarkedsuddannelser og den slags, så finansieres af henholdsvis amtskommunerne og staten, er det klart, at det må give et stærkt incitament for kommunerne til at udbygge EGU-uddannelserne, og det ser vi som en positiv ting.

De anfægtelser, som man kunne gøre sig og som jeg gjorde mig vedrørende det lovforslag, vi behandlede før, ser vi ikke på dette område. EGU er en god ting, og derfor støtter vi lovforslaget.

Aage Frandsen (SF):

SF kan også støtte lovforslaget. Et forslag, der vedrører finansieringen og spørgsmålet om, hvem der skal finansiere det, er jo, om man vil, et teknisk forslag. Det afgørende er indholdet i det, og det er der jo tidligere lavet lovgivning om.

Vi støttede i sin tid forslaget om EGU, fordi det drejer sig om en gruppe af unge mennesker, som det eksisterende uddannelsessystem på det tidspunkt i hvert fald ikke i tilstrækkeligt omfang fik fat i, og dér kan vi så håbe på, at denne omlægning af økonomien og finansieringen vil bidrage til, at flere vil benytte sig af muligheden for at få en EGU-uddannelse, og at man på den måde får fat i flere af de unge, som i

dag ikke får nogen som helst erhvervsuddannelse.

Vi kan derfor støtte forslaget. Vi betragter det som en fornuftig teknisk hjælp til det, som er indholdet i EGU-uddannelsen.

Annette Just (FP):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremføre partiets mening om dette fine forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v..

Jeg tror ikke, at der er nogen af ordførerne, der er i tvivl om, at Fremskridtspartiet var modstander af, at denne uddannelsesform overhovedet blev indført. Der står i hvert fald ganske klart og tydeligt i betænkningen, at Fremskridtspartiet mente, at det, der skulle til, var, at man animerede de forskellige erhverv til at oprette lære- og praktikpladser, og det står vi ved.

Det er i virkeligheden en fortsættelse af den forrige diskussion, og derfor kan det heller ikke komme bag på nogen, at Fremskridtspartiet ikke ser nogen grund til, at der nu skal overføres yderligere kommunale kroner til disse EGU-uddannelser i betragtning af, at man nu har fundet ud af, at der altså ikke er særlig mange, der vil benytte sig af dem - ca. 800, sagde den socialdemokratiske ordfører.

Men det er altså ikke blot, fordi der kan være økonomiske problemer i det, men også af helt andre årsager. Kan disse uddannelser overhovedet bruges til noget? Ville det ikke være bedre, at man sørgede for, at de unge kunne få en lære- eller praktikplads, ville det ikke være bedre, at man animerede erhvervslivet til at tage de unge ind og oplære dem på den rigtige måde, nemlig gennem hånden, i, hvordan det er at arbejde i den slags fag.

Det er stadig væk Fremskridtspartiets indstilling, men selvfølgelig vil vi gerne se positivt på lovforslaget – det er slet ikke det – men vi mener, at der er noget grundlæggende forkert i den måde, man har indrettet erhvervsgrunduddannelserne på.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre støtter dette lovforslag, fordi vi synes, det er fornuftigt, at der er en ensartet finansieringsform for erhvervsgrunduddannelserne og den fri ungdomsuddannelse. Begge disse uddannelsesretninger retter sig mod samme aldersgruppe af unge mennesker.

Det Radikale Venstre tilsiger lovforslaget en hurtig udvalgsbehandling.

Bruno Jerup (EL):

Enhedslisten kan også støtte det foreliggende lovforslag. Vi mener ikke, at vi behøver at gå ind i en længere diskussion om, hvordan erhvervsgrunduddannelserne fungerer; vi mener, at de i flere sammenhænge har haft en positiv virkning.

Dette forslag går jo primært ud på at ændre finansieringsformen, sådan at en større del af finansieringen bliver overtaget af staten og man får fjernet nogle af de kommunale udgifter. Det kan have som virkning, at kommunerne måske har et større udbygningsniveau på det område, men det er ikke sikkert.

I hvert fald har vi ikke nogen indvendinger imod lovforslaget; så det kan få en hurtig behandling.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg er glad for, at jeg kan takke alle ordførerne på nær Fremskridtspartiets for deres tilslutning til lovforslaget.

Det er jo rigtigt, som det er blev understreget, at dette her ikke er nogen indholdsmæssig ændring af den hidtil gældende lovgivning, men alene, som det vist også blev sagt af ordførerne, en ændring, som kan tilskynde kommunerne til i højere grad at følge den lovgivning op, som har haft en træg start – det må man medgive.

Jeg tror nu ikke, man skal fortvivle. Det er jo en erfaring, vi tit gør, at der skal en periode til på mindst et par år, før tingene for alvor begynder at udvikle sig og tage fart. Men nu giver vi altså kommunerne en ekstra tilskyndelse, om jeg så må sige. Som hr. Frank Dahlgaard sagde, kan vi nu fremskynde mulighederne for, at kommunerne kan igangsætte erhvervsgrunduddannelsesstilbud.

Jeg kan sige, at med de tal, vi kender i dag, er det rigtigt, som det allerede er sagt, at der var ca. 800 uddannelsespladser i det forgangne år. Vi regner med, at der er tale om en fordobling allerede i år, og jeg tror, det er rigtigt, som hr. Anders Mølgaard sagde det, at vi skal op i nærheden af de tre tusinde. Det vil passe meget godt til det antal unge, som har et særligt behov for et erhvervsgrunduddannelsesstilbud.

Jeg forudser, at vi kan få en hurtig behandling af lovforslaget i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grøve):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 224:

Forslag til lov om Blødererstatningsfonden.

Af sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen).

(Fremsat 19/4 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Den 14. februar 1995 afsagde Østre Landsret dom i den erstatningssag, som Bløderforeningen havde rejst imod Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen. Vi respekterer naturligvis Østre Landsrets afgørelse, men i lighed med Folketingets øvrige partier føler vi en moralsk forpligtelse til at strække os vidt for at nå en politisk set acceptabel løsning på de 89 HIV-smittede bløderes situation.

Det er meget tilfredsstillende, at alle Folketingets partier i hele forløbet har samarbejdet om formuleringen af lovforslaget og er enedes om rammerne for Blødererstatningsfonden med en samlet kapital på 20 mio. kr.

På baggrund af sagens natur er det helt naturligt, at fondens bestyrelse udpeges af sundhedsministeren efter indstilling fra Danmarks Bløderforening.

Socialdemokratiet lægger megen vægt på, at Danmarks Bløderforening løbende har været hørt om forslagens indhold og tekst.